

bewoordingen. Bijvoorbeeld: 'Waarom hebben mensen een te hoge bloeddruk; wat is daar de oorzaak van; hoe kom je er aan?'

- Leer leerlingen hun hand op te steken als ze een vraag niet begrijpen. Vraag of er woorden of begrippen zijn die zij niet kennen, licht die toe en herhaal de vraag.
- Bouw voldoende wachttijd in om alle leerlingen te laten nadenken. Uit onderzoek (Kyriacou, 1998) blijkt dat de gemiddelde wachttijd na een vraag 0,5 seconden is, terwijl ruim drie seconden minimaal nodig zijn om alle leerlingen aan het denken te zetten. Bij een te korte wachttijd zullen het steeds dezelfde leerlingen zijn – de snelle denkers – die een reactie geven. Dyslectische leerlingen komen dan niet aan bod en staken hun denkactiviteit. Zij hebben meer tijd nodig.
- Zorg voor een gelijke verdeling van beurten. De betrokkenheid van de leerlingen om vragen te beantwoorden neemt dan toe en er ontstaat een grotere interactie in de klas (Ebbens & Ettekoven, 2005). Niet alleen de snelle en goede leerlingen zijn dan actief, maar alle leerlingen.
- Houd bij open vragen de antwoordmogelijkheden echt open. Ieder zinvol antwoord is het waard om gehoord te worden. Verschillende antwoorden kunnen bijdragen aan het eindresultaat. Het antwoord dat u soms al in uw hoofd heeft, kan belemmerend werken. Uw reactie: 'Nee, dat bedoel ik niet', werkt demotiverend.

6.10 Feedback geven

Leerlingen hebben regelmatig feedback nodig op hun leerprestaties. Niet alleen om inzicht te krijgen in wat wel en niet goed gaat, maar ook om te ervaren dat hun vorderingen in de gaten worden gehouden en dat docenten zich betrokken voelen bij hun vorderingen. Dat motiveert en bevordert de inzet.

- Geef positieve en constructieve feedback. Geef eerst aan wat goed gaat, vervolgens wat nog moet verbeteren en hoe dat kan. Alleen een goed/foutcorrectie is onvoldoende.
- Ga samen met de leerlingen na waardoor fouten of onvolledigheden zijn ontstaan en hoe ze die kunnen voorkomen.
- Geef dyslectische leerlingen, zeker bij de talen, geregeld individuele feedback. Zij kunnen problemen hebben met leerstof, die het grootste deel van de klas niet (meer) heeft.
- Richt feedback op de inspanning die de leerling verricht, de manier waarop hij gewerkt heeft en het resultaat daarvan.
- Leg het probleem altijd in de taak en niet in de leerling. Zeg bijvoorbeeld: 'Bij dit soort zinsconstructies is het goed om eerst na te gaan in welke tijd de zin staat voor je hem vragend maakt', en niet: 'Je had hier iets nauwkeuriger naar de zin moeten kijken'.